

Oponentský posudek bakalářské práce:

František Špaček: Raně středověké obytné stavby z lokality Čelákovice V Rybníčkách

Ve své bakalářské práci se F. Špaček zabývá interpretací raně středověkých obytných staveb (polozemnic) z lokality v Rybníčkách na katastrálním území Čelákovic. Raně středověkým (polo)zemnicím byla v oboru věnována patřičná pozornost. Tento stav bezpochyby tkví ve skučnosti, že se jedná o jeden z nejcharakterističtějších typů objektů na raně středověkých sídlištích v oblasti střední Evropy osídlené slovanským etnikem.

Nepřekvapí proto, že první část práce je věnována právě obecnému popisu těchto objektů(staveb), autor zde vychází z domácí literatury. Jednotlivě se autor věnuje problematice vývoje, konstrukce stěn, podlahám a otázce vybavení stavby. Na škodu práce je, že autor nepoužil i základní zahraniční práce k dané problematice. Klasickou práci P. Donata (1980) má navíc v seznamu doporučené literatury. Využito mohlo být, ale i práce P. Mila (2014), nebo další studie polských kolegů.

Dále se práce věnuje již přímo lokalitě V Rybníčkách. Představeny jsou přírodní podmínky, které jsou však spíše zařazeny díky obvyklému úzu Nálezových zpráv, neboť vzhledem k tématu práce postrádají smysl, respektive mohly by být zařazeny, pakliže by autor na základě popisu přírodních podmínek dedukoval možné surovinové zdroje pro zbudování staveb. Dataci objektů autor obecně zařazuje do 2. pol. 10 – 11. století. Zde zaměňuje význam termínů *relativní* a *absolutní* chronologie. Ačkoliv práce nebyla zaměřena primárně na práci s nálezy (keramika), jistě by se alespoň slušelo citovat publikované práce s materiálem, na základě kterých odvodil dataci zkoumané lokality. Vzhledem k umístění lokality se přitom nabízí celá škála vhodných publikovaných souborů (pražská raně středověké aglomerace, Královice, Vinoř, Stará Boleslav atd.).

Samostatné oddíly jsou věnovány metodě záchranného výzkumu a okolnímu osídlení.

Hlavní část práce se věnuje postupné interpretaci objektů 101, 105 a 108, 106 a 107, 53 a 65. Zde se autor drží čtyř základních kroků: popis nálezového stavu, intepretace, vybavení objektu a zániku. Díky tomu je práce přehledná a čtenáři umožňuje rychlou orientaci. Svě závěru autor doplnil o obrazovou přílohu interpretací konstrukcí.

Mezi nedostatky práce shledávám zejména absenci zasazení zjištěných/interpretovaných poznatků do kontextu dalšími publikovanými lokalitami. V Závěru totiž autor pouze sumarizuje výsledky ze všech čtyř staveb.

Práci doporučuji k obhajobě

V Hradci Králové 19. srpna 2018

Literatura:

Donat, P. 1980: Haus, Hof und Dorf in Mittleleuropa vom 7. – bis 12. Jahrhundert. Berlin
Milo, P. 2014: Frühmittelalterliche Siedlungen in Mitteleuropa. Eine vergleichende Strukturanalyse durch Archäologie und Geophysik. Studien zur Archäologie Europas 21.